

Aan het lid van Provinciale Staten
Mevr. S. ten Hoeve

Datum 22 januari 2025
Onderwerp Beantwoording Statenvragen van Partij voor de Dieren over
doven obstakelverlichting windturbines
Dossiernummer K75171
Documentnummer 2024-181235
Behandeld door Bergstra, Gerben
Telefoonnummer 06 52761731
E-mail G.D.Bergstra@provinciegroningen.nl
Antwoord op Uw brief van 11 december 2024
Bijlage geen

Geachte mevrouw Ten Hoeve,

Hierbij beantwoorden wij uw vragen over de provinciale subsidie voor windmolenexploitanten voor het toepassen van ADLS techniek voor het doven obstakelverlichting, zoals door u gesteld in de brief van 11 december 2024.

1. Is er gebruik gemaakt van bovengenoemde subsidie, in welke mate en voor welke windparken? Indien er weinig gebruik van is gemaakt, kunt u inschatten wat hiervan de oorzaak zou kunnen zijn of bent u bereid dat te laten onderzoeken?

Wij hebben een aanvraag voor deze subsidie ontvangen voor het windpark N33. We hebben deze aanvraag momenteel in behandeling. Voor de windparken in de Eemshaven en bij Delfzijl zijn we in gesprek met exploitanten om ook hier naderingsdetectie toe te passen. Dat ze de techniek nog niet toepassen komt volgens hen doordat de ervaring ermee beperkt is, de kosten aanzienlijk zijn en omdat ze niet veel klachten zouden ontvangen over de verlichting. Wij zijn van mening dat deze redenen niet in de weg zouden mogen staan van de implementatie van naderingsdetectiesystemen. Daarom blijven we in gesprek met deze exploitanten en hebben we de subsidieregeling met een jaar verlengd tot eind 2025.

2. Wordt overwogen volgend jaar opnieuw een subsidie open te stellen om windmolenexploitanten over de streep te trekken? Zo nee, waarom niet?

Zie antwoord op vraag 1.

3. Is het bij u bekend dat de energiemaatschappijen ENECO en Eurus Energy weigeren om de beschikbare technieken en subsidies aan te wenden voor het windmolenpark Delfzijl? Is hierover contact geweest met Eneco en/of Eurus? Zo ja, wat was de uitkomst van deze gesprekken? Zo nee, waarom niet?

Eneco heeft, mede namens Eurus Energy, aangegeven vooralsnog niet te investeren in naderingsdetectie op haar windturbines in het concentratiegebied Delfzijl. Hierover is contact geweest tussen het college en Eneco. Het college heeft zijn diepe teleurstelling kenbaar gemaakt en Eneco opgeroepen om hun besluit te heroverwegen.

4. Welke inspanningen heeft de provincie geleverd of gaat ze nog leveren om de energiemaatschappijen te bewegen de maatregelen zo snel mogelijk in te voeren bij windmolenpark Delfzijl?

De provincie heeft met de subsidieregeling publiek geld beschikbaar gesteld om naderingsdetectie te laten toepassen. Daarbij hebben wij meerdere keren aangedrongen bij exploitanten op de toepassing van naderingsdetectie, zowel schriftelijk als telefonisch.

5. Is het correct dat Eurus in Veendam de obstakelverlichting wél dooft? Wat vindt u van dit onderscheid? Is bij u bekend wat de redenen zijn voor deze selectieve weigering? Zo nee, bent u bereid dit na te gaan en het antwoord met ons te delen?

Ja, het is ons bekend dat Eurus Energy samen met RWE voornemens is om naderingsdetectie toe te passen op windpark N33. Ons is verteld dat dit voor Eurus geldt als een soort 'pilot' en dat ze bij succesvolle implementatie op termijn ook overwegen om naderingsdetectie toe te gaan passen op hun windturbines nabij Delfzijl. Het college onderkent middels de subsidieregeling het belang dat de naderingsdetectie in de gehele provincie toegepast gaat worden.

6. Kunt u aangeven welke mogelijkheden actualisaties van vergunningen van windmolenparken bieden om strengere eisen te stellen aan contour- en obstakelverlichting? Bent u bereid optimaal gebruik te maken van deze kansen om lichthinder zoveel mogelijk te reduceren?

We beraden ons op de juridische mogelijkheden die we voorhanden hebben. Primair kijken we naar het stellen van provinciale beleidsregels, zodat we in het kader van de omgevingsvergunning voor de milieubelastende activiteit naderingsdetectie kunnen voorschrijven. Indien blijkt dat de mogelijkheid juridisch gezien bestaat en de regels kunnen worden opgesteld, moet er bij de actualisatie van de omgevingsvergunningen getoetst worden aan deze nieuwe beleidsregels. Mede omdat duisternis in de huidige omgevingsvisie is benoemd als kernkarakteristiek van de provincie, zijn we bereid om gebruik te maken van de mogelijkheden die er zijn om ook deze vorm van lichthinder te beperken.

7. Vele onderzoeken (o.a. ^{1,2,3}) tonen aan dat kunstverlichting sterke negatieve effecten heeft op diersoorten zoals (trek)vogels, vleermuizen en insecten. Ook in zout- en zoetwaterecosystemen zijn effecten aangetoond op o.a. de reproductie van vissen. Op welke wijze betreft u de conclusies uit dergelijke onderzoeken bij

¹ <https://rijkwaddenzee.nl/en/newsitem/artificial-light-at-night-wadden-sea/>

² <https://www.newscientist.nl/nieuws/lichtvervuiling-kan-complete-ecosystemen-in-de-war-schoppen/>

³

[https://www.provincieantwerpen.be/content/dam/provant/dlm/pih/Literatuurstudie%20Effecten%20van%20nachtelijke%20buitenverlichting%20op%20biodiversiteit%20\(INBO\).pdf](https://www.provincieantwerpen.be/content/dam/provant/dlm/pih/Literatuurstudie%20Effecten%20van%20nachtelijke%20buitenverlichting%20op%20biodiversiteit%20(INBO).pdf)

(toekomstige) vergunningverlening voor windparken en industrie?

In de omgevingsvisie geven we aan dat de natuurlijke levenscyclus van mens en dier kan worden ontwricht door lichtvervuiling. Diverse onderzoeken vormen de basis hiervoor. De omgevingsvisie vormt het uitgangspunt voor provinciaal beleid. Vanuit dit beleid volgt regelgeving. Daarmee worden ook de diverse onderzoeken meegenomen in o.a. het opstellen van regels die worden toegepast binnen het verlenen van vergunningen.

8. Onderkent u het risico dat verlichting van (o.a.) windparken en industrie een significant negatief effect kan hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van beschermde soorten? Zo nee, waarom niet en waarop baseert u dit?

In de passende beoordelingen voor de bestaande en toekomstige windparken zijn en worden de ecologische effecten beoordeeld. De effecten van de obstakelverlichting zijn tot op heden nooit als significant negatief effect op beschermde soorten beoordeeld. In principe geldt dit ook voor verlichting van industrieparken.

9. Wordt er bij bestaande windmolenparken, die in het verleden door de provincie zijn vergund, nog een actieve inspanning geleverd om de effecten op fauna te monitoren en schadelijke invloeden verder te minimaliseren? Zo nee, waarom niet?

Ja, (vrijwel) alle vergunde Groningse windparken zijn/worden drie tot vijf jaar lang gemonitord om de werkelijke effecten op de natuur te meten. Indien nodig worden dan aangepaste maatregelen genomen. Zo verkeren de windparken N33, Geefsweer en Oosterhorn en enkele kleine parken in en rond de Eemshaven nog volop in de monitoringsfase. Obstakelverlichting veroorzaakt lichthinder voor zowel mens als de natuur. In de Passende Beoordeling zijn de effecten van de obstakelverlichting op vogels en vleermuizen beoordeeld. Uit onderzoek blijkt dat dit type verlichting geen significant negatief effect heeft op verstoring van vogels en vleermuizen of op het aantal aanvaringsslachtoffers.

Daarom worden de effecten van obstakelverlichting op vogels en vleermuizen in onze windparken verder niet onderzocht.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

René Paas

Hans Schrikkema